

Stavba a struktura odpovědnosti mezinárodních organizací v oblasti mezinárodního rozvojového práva

Diplomová práce se zabývá odpovědností ve smyslu anglického *accountability* mezinárodních organizací v oblasti mezinárodního rozvojového práva. Imunity, jež jsou těmto organizacím přiznávány za účelem nerušeného výkonu jejich funkcí a naplňování cílů, jsou interpretací rozšiřovány až do absolutní podoby a není soudu, jenž by vykonával příslušnou jurisdikci. Existuje proto jen velmi málo prostředků mimo politickou rovinu tlaku členských států, jak zajistit odpovědnost mezinárodních organizací, zejména pak ve vztahu k činům nezakázaným mezinárodním právem. Z tohoto důvodu mezinárodní organizace jsou nuceny vytvářet své vlastní prostředky k zajištění své odpovědnosti. Ty slouží k tomu, aby se řešily systémové problémy v rámci dané organizace, ke snižování rizik a uklidnění veřejného mínění, jakož i jako odvolací mechanismy pro ty, kteří byli negativně ovlivněni činností těchto mezinárodních organizací. Tyto mechanismy, které mj. zahrnují i revizní panely, tzv. mezinárodní odpovědnostní mechanismy, dohromady tvoří odpovědnostní systém. Klíčovou otázkou této diplomové práce je, zdali je současné nastavení těchto systémů dostačující.

S tímto cílem práce nejprve vymezuje dosud nevyjasněný pojem mezinárodního rozvojového práva, jeho prameny práva, subjekty a objekt. Dále popisuje základy pojetí odpovědnosti mezinárodních organizací, a sice ve formě širší odpovědnosti za řádný výkon činnosti (*angl. accountability*), jakož i za mezinárodně protiprávní činy (*angl. responsibility*). Třetí kapitola popisuje status mezinárodních organizací v rámci mezinárodního rozvojového práva a základní ideologické zakotvení, jakož i jeho praktické projevy v nastavení odpovědnostního systému a interních pravidel, jimiž se řídí. Čtvrtá kapitola popisuje fungování mezinárodních odpovědnostních mechanismů. Závěrem je potom navržena řada možností, jakým směrem by se další diskuze o nastavení odpovědnostních systémů měla ubírat.